

VÝDAJE A SPOTŘEBA ČESKÝCH DOMÁCNOSTÍ

Tisková konference, 23. června 2011, Praha

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD

Na padesátém 81, 100 82 Praha 10

www.czso.cz

Obsah prezentace

☐ Zdroj dat - statistika rodinných účtů

- popis a organizace šetření
- zjišťované údaje
- využití a publikace

☐ Výsledky roku 2010

- stagnace vydání a spotřeby
- odlišnosti ve struktuře vydání

☐ Srovnání v mezinárodním měřítku

☐ Shrnutí, dotazy

Statistika rodinných účtů

Má u nás dlouhodobou tradici

(v současné podobě existuje od roku 1956)

Sleduje hospodaření soukromých domácností

Šetření SRÚ probíhá

- plošně (všechny kraje)
- každoročně
- kontinuálně po celý rok (měsíční periodicitu) – pokrývá sezónní výkyvy

Organizace šetření

- Jednotka výběru: hospodařící domácnost (soubor osob společně bydlících a hospodařících)
- Velikost výběru:
 - základní soubor (3000 domácností)
 - doplňkový soubor (400 rodin s dětmi a s nízkými příjmy)
- Záměrný kvótní výběr - reprezentativnost podle vybraných znaků:
 - sociální postavení osoby v čele domácnosti
 - počet dětí resp. osob
 - výše příjmu
 - velikost obce resp. druh domu

Zjišťované údaje

❑ Co se zjišťuje:

- údaje o domě, bytě a složení domácnosti (socio-demografické údaje o jednotlivých členech)
- veškeré příjmy a výdaje, v peněžní i naturální podobě

❑ Jakou formou:

- zápisy domácností - za všechny členy
- veškeré útraty za zboží i služby průběžně po celý rok
- výdaje za potraviny a nealko nápoje jen 2 měsíce v roce (vč. množství)

❑ Výdaje se kódují podle klasifikace CZ-COICOP, odvozené od mezinárodně používaného standardu

- při zpracování se nejčastěji třídí do 12 skupin

Využití

- Zdroj informací o výši vydání a struktuře spotřeby v různých typech domácností
- Podklad pro
 - revizi váhového systému (spotřebního koše) pro výpočet inflace (ISC - indexů spotřebitelských cen)
 - odhady konečné spotřeby sektoru domácností v pojetí národních účtů
- Umožňuje odhadovat dopady sociálně-ekonomických opatření (na strukturu spotřeby jednotlivých typů domácností)
 - deregulace cen, změny v daních (DPH), změny životního minima

Publikace a produkty

- ❑ Standardní výstupy - Vydání a spotřeba domácností statistiky rodinných účtů – v Katalogu produktů
 - čtvrtletní (předběžné) výsledky - elektronicky na internetu
 - roční (definitivní) výsledky - tištěná i elektronická publikace
- ❑ Nestandardní výstupy - na zakázku přes Infoservis

Výsledky za rok 2010

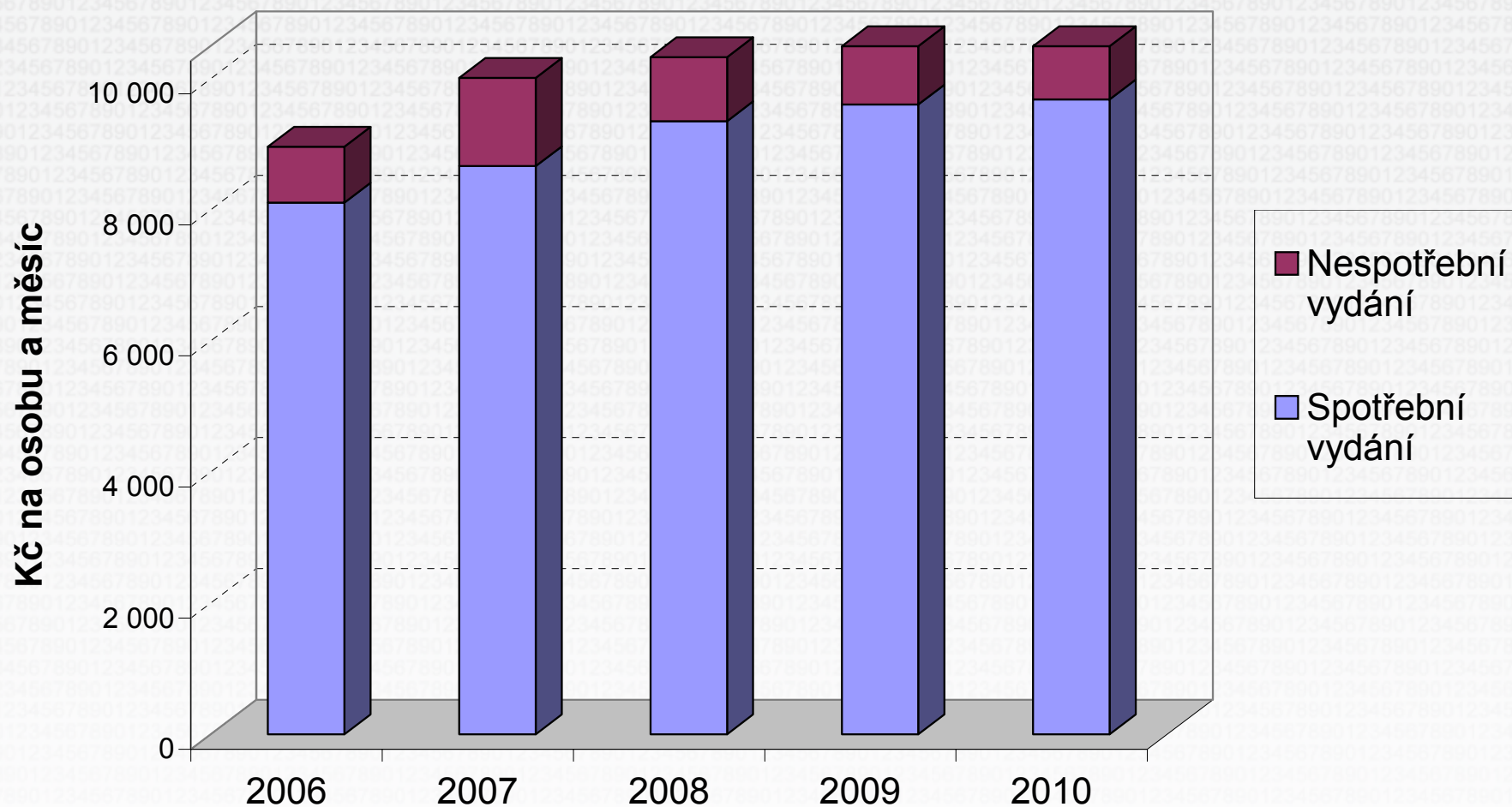
Průměrná čistá peněžní vydání domácností
v roce 2010:

130 019 Kč / osobu / rok
10 835 Kč / osobu / měsíc

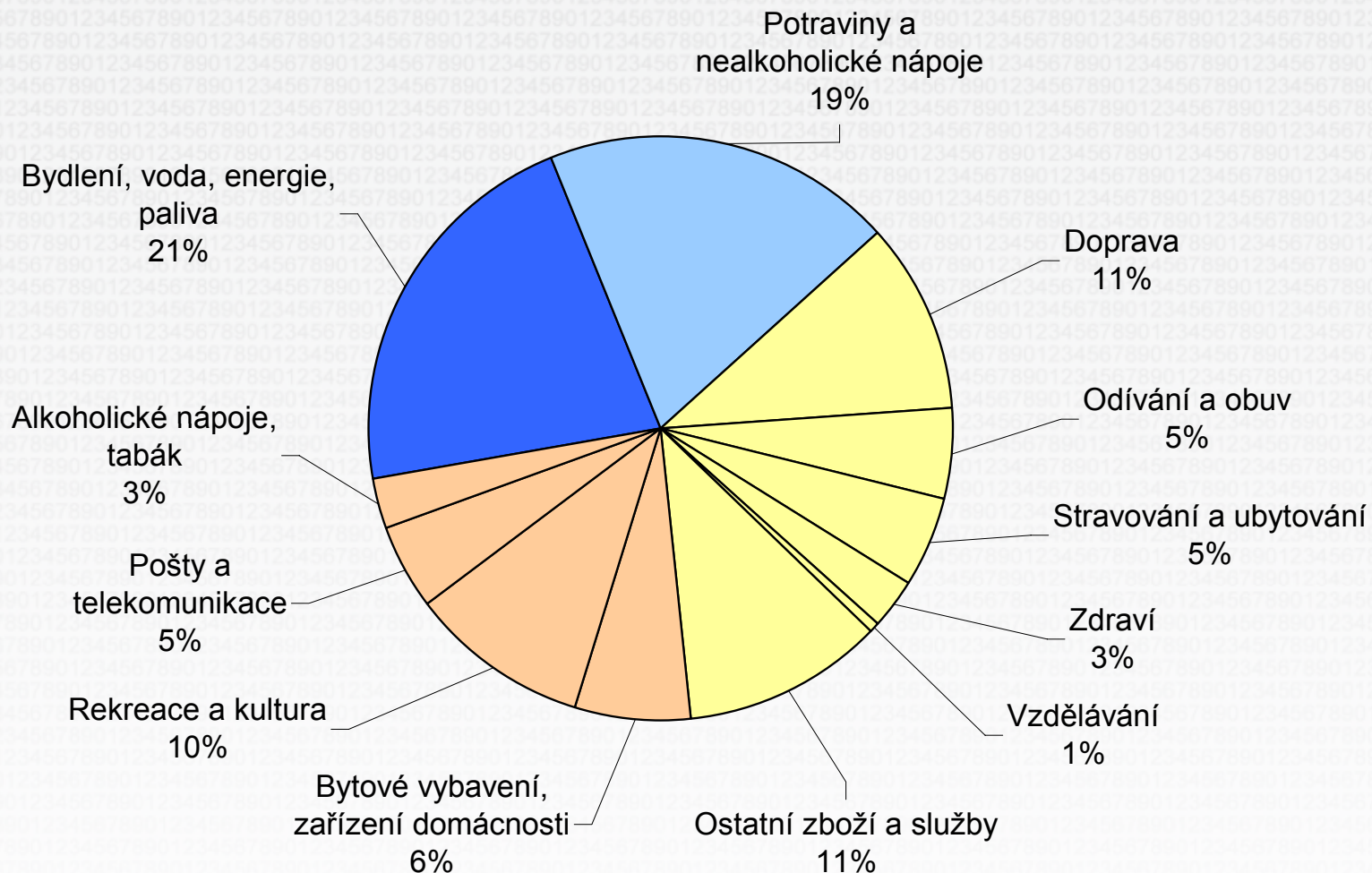
Oproti roku 2009 nominální růst o 116 Kč měsíčně,
což je o 1,1% více.

Index spotřebitelských cen 2010 / 2009: 101,5
→ stagnace vydání domácností

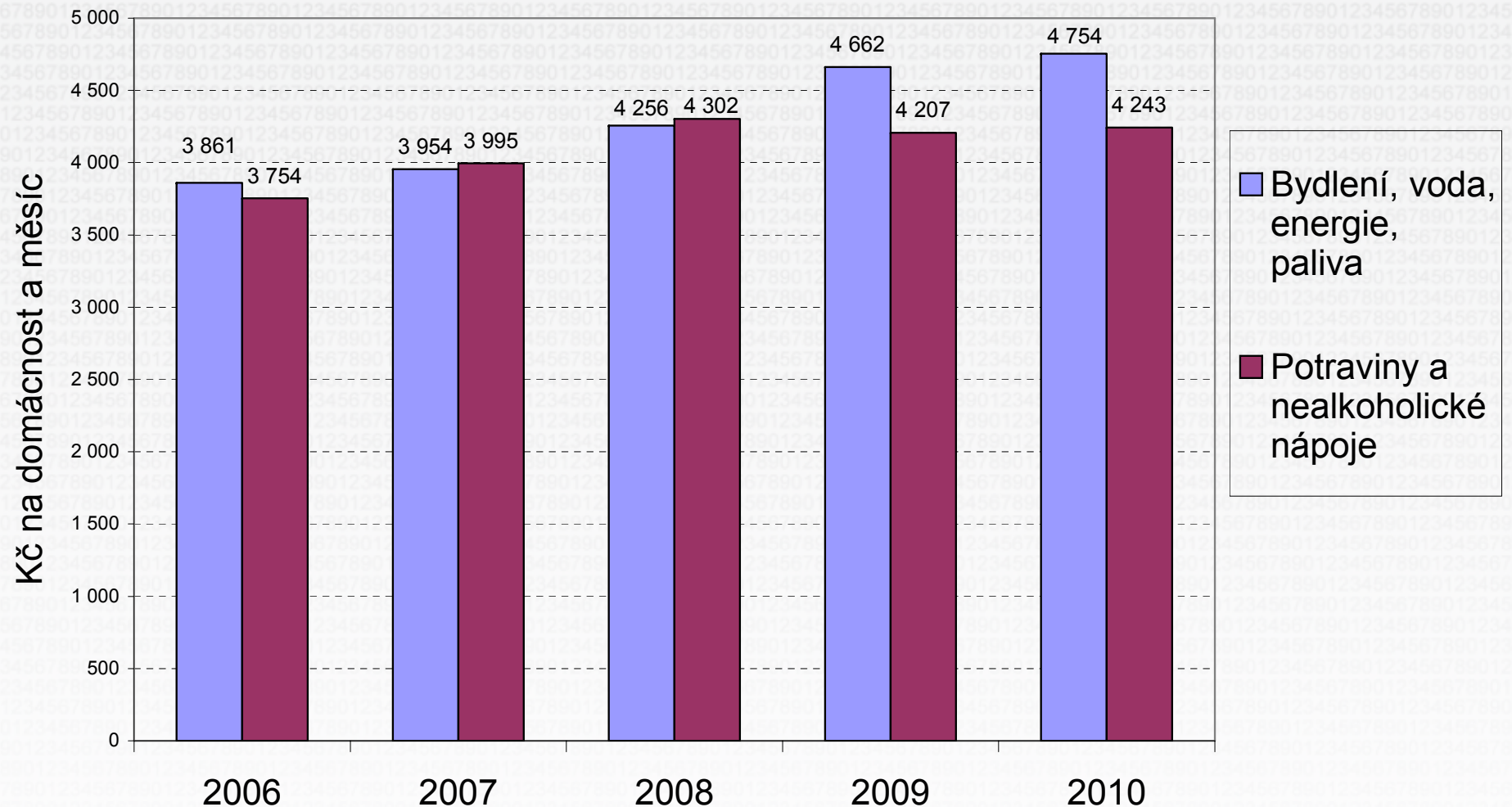
Čistá peněžní vydání domácností v členění na spotřební a nespotřební vydání (2006 – 2010)

Struktura spotřebních vydání domácností v % v roce 2010

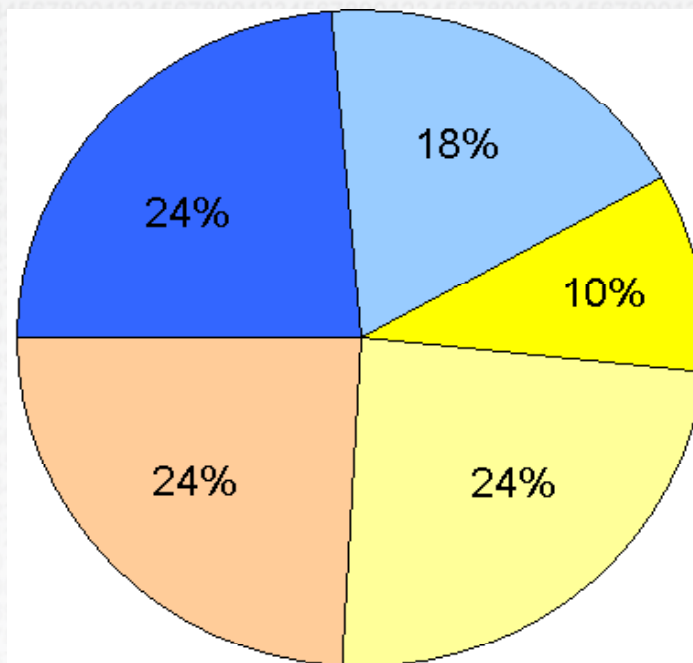
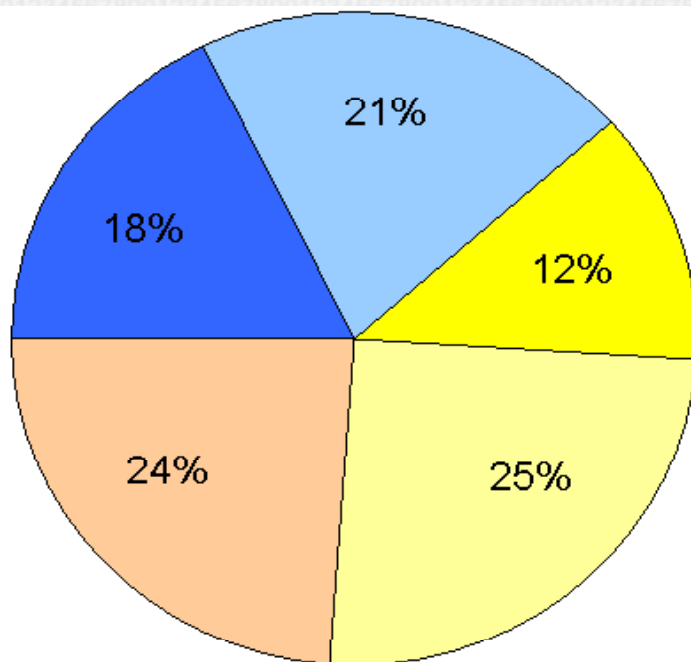
Vydání domácností za bydlení (vč. energií) a za potraviny a nealkoholické nápoje v roce 2010

Struktura spotřebních vydání v % v roce 2010 u domácností podle velikosti obce

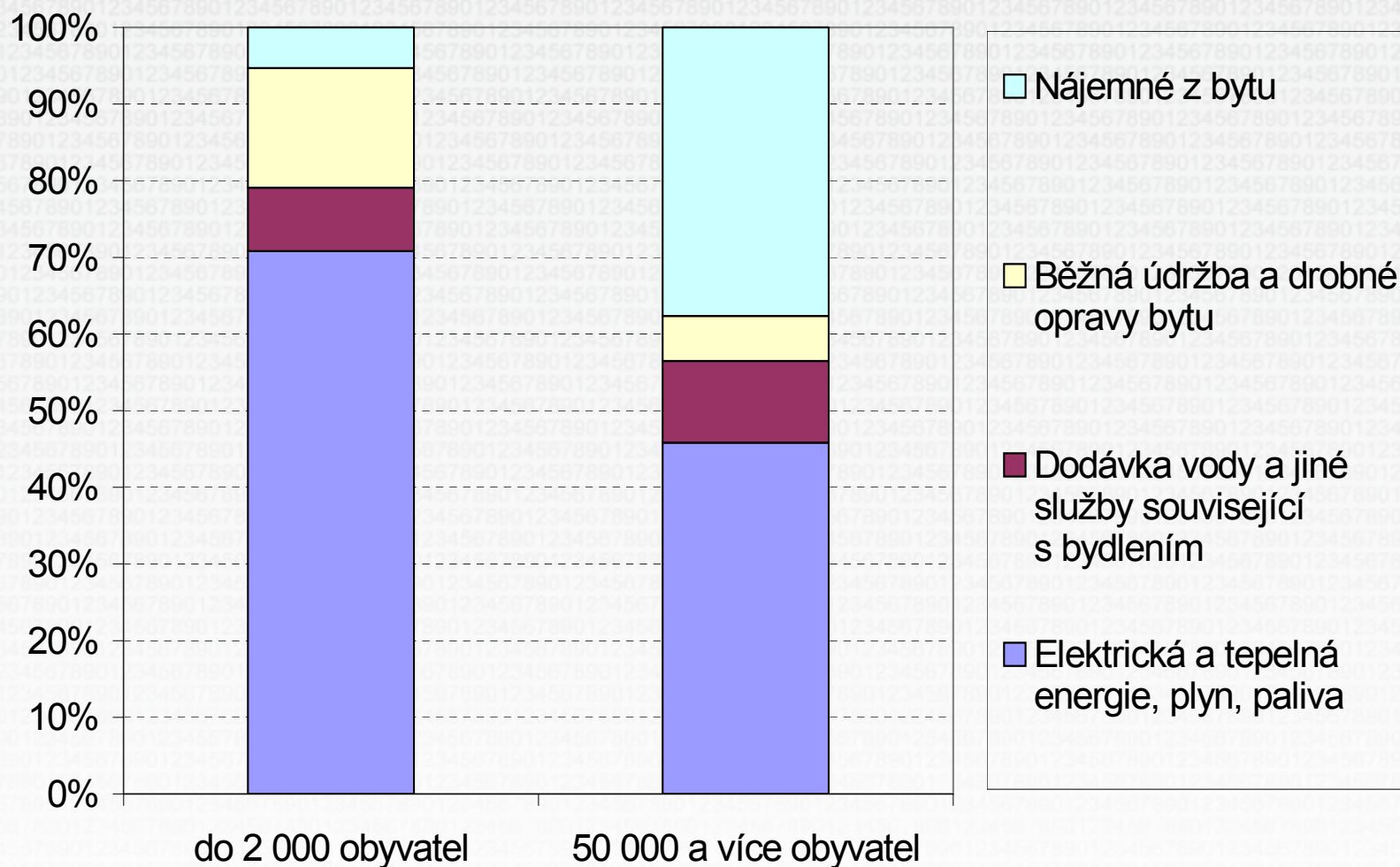
do 2 000 obyvatel

50 000 a více obyvatel

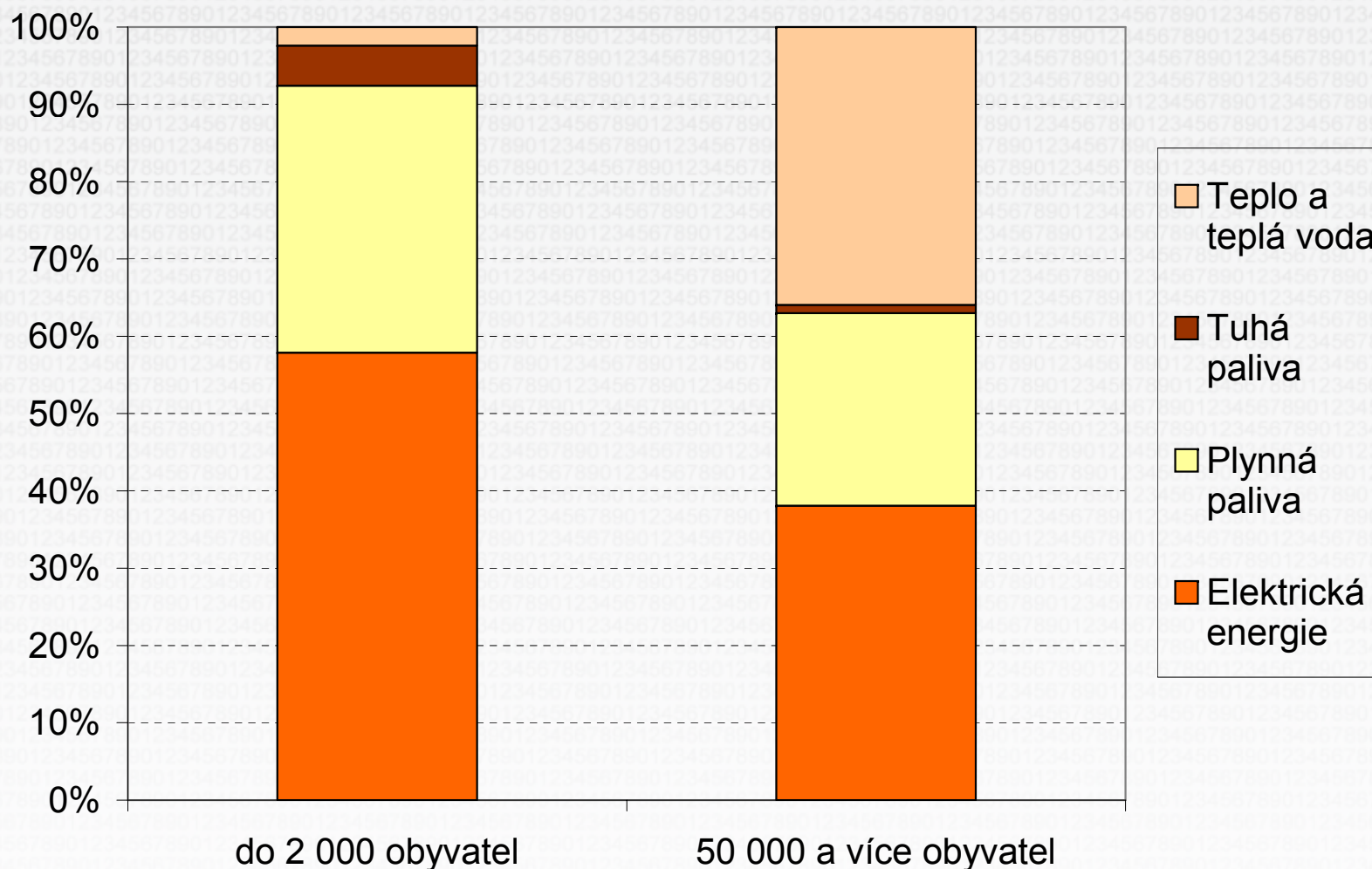

- Bydlení, voda, energie, paliva
- Potraviny a nealkoholické nápoje
- Doprava
- Odívání, obuv, zdraví, vzdělávání, stravování, ubytování, pojištění aj.
- Bytové vybavení, rekreace, kultura, sport, pošty, telekomunikace, alkoholické nápoje, tabák aj.

Struktura vydání za bydlení v % v roce 2010 u domácností podle velikosti obce

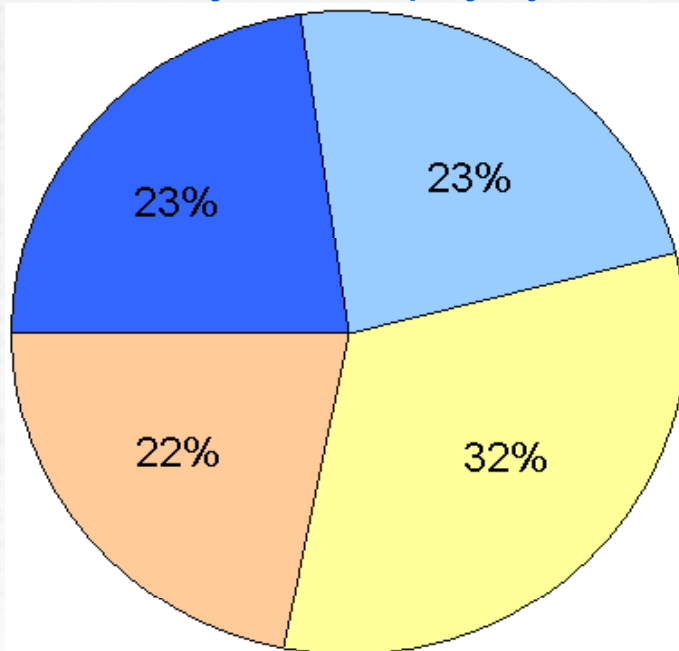

Struktura vydání za energie v % v roce 2010 u domácností podle velikosti obce

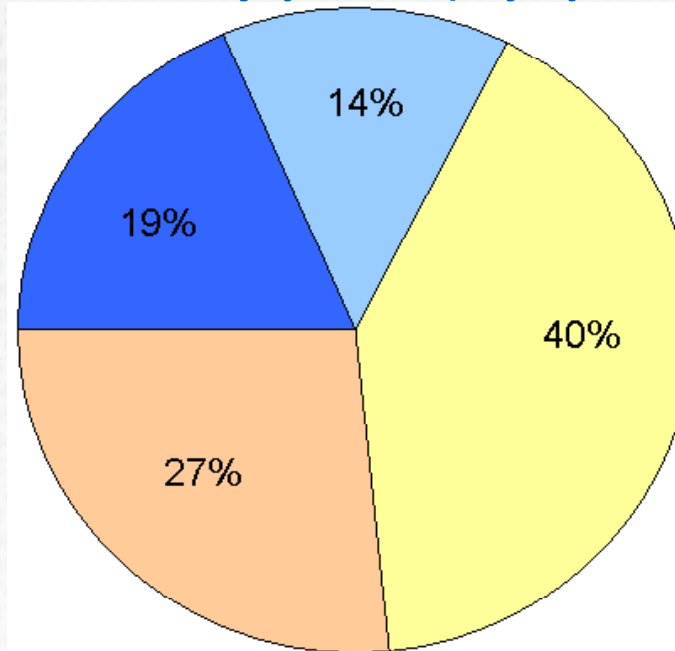

Struktura spotřebních vydání v % v roce 2010 podle výše příjmu

10 % domácností
s nejnižšími příjmy

10 % domácností
s nejvyššími příjmy

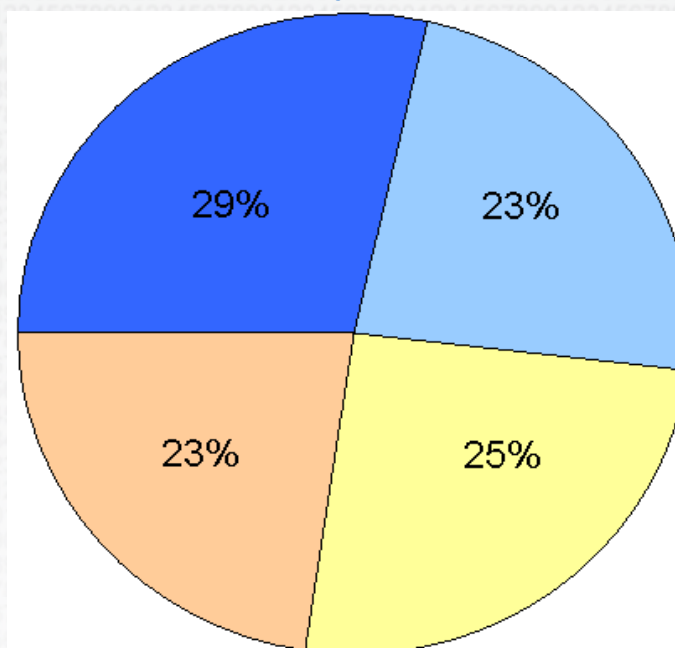
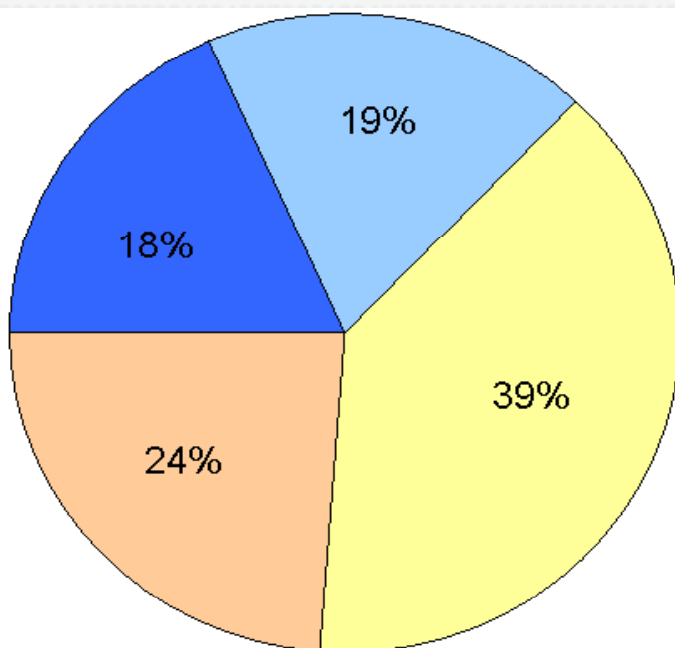

- Bydlení, voda, energie, paliva
- Potraviny a nealkoholické nápoje
- Doprava, odívání, obuv, zdraví, vzdělávání, stravování, ubytování, pojištění aj.
- Bytové vybavení, rekreace, kultura, sport, pošty, telekomunikace, alkoholické nápoje, tabák aj.

Struktura spotřebních vydání v % v roce 2010 podle typu domácností

domácnosti s dětmi

domácnosti důchodců
bez ekonomicky aktivních členů

- Bydlení, voda, energie, paliva
- Potraviny a nealkoholické nápoje
- Doprava, odívání, obuv, zdraví, vzdělávání, stravování, ubytování, pojištění aj.
- Bytové vybavení, rekreace, kultura, sport, pošty, telekomunikace, alkoholické nápoje, tabák aj.

Srovnání v mezinárodním (evropském) měřítku

- ❑ Šetření (SRÚ - anglicky HBS) se provádějí na základě tzv. „doporučení“, nikoliv dle povinného Nařízení
- ❑ Není plná metodická harmonizace
(různě velké vzorky, způsoby a frekvence zjišťování)
- ❑ „Srovnatelné“ údaje za rok 2005 – struktury vydání (%)
- ❑ Vliv odlišných daňových (sazby DPH apod.) i sociálně-zdravotních systémů

Struktura vybraných skupin spotřebních vydání v zemích EU za rok 2005 v %

	Potraviny a nápoje, tabák	Odívání a obuv	Bydlení (vč. energií), bytové vybavení	Zdraví	Doprava	Pošty a telekomu- nikace	Rekreace a kultura	Vzdělávání	Stravování a ubytování
EU 27	19,4	5,7	33,1	3,4	11,9	3,3	8,4	1,0	5,3
Lucembursko	11,0	6,4	37,2	2,6	16,2	2,2	7,5	0,4	7,9
Velká Británie	12,3	5,0	36,1	1,2	13,5	2,7	12,3	1,4	8,0
Švédsko	12,4	4,6	35,5	2,3	13,0	2,8	12,2	-	3,5
Nizozemsko	12,6	5,8	32,0	1,3	10,9	3,1	10,9	1,0	5,6
Německo	12,9	4,8	35,0	3,6	13,3	2,9	11,1	0,8	4,3
Finsko	15,1	3,8	32,3	3,5	15,7	2,8	11,2	0,2	4,2
Dánsko	15,2	4,9	36,0	2,7	13,8	2,4	11,4	0,4	4,0
Francie	15,7	6,6	32,4	4,2	13,5	3,3	6,9	0,6	4,6
Belgie	15,7	4,7	30,9	4,7	12,9	2,9	9,5	0,5	6,3
Rakousko	15,8	5,6	28,5	3,1	16,1	2,6	12,6	0,8	5,5
Kypr	17,0	7,7	27,5	4,7	14,6	3,4	6,0	4,0	8,3
Portugalsko	17,8	4,1	31,4	6,1	12,9	3,0	5,7	1,7	10,8
Irsko	17,9	5,1	30,6	2,5	11,6	3,4	10,1	1,9	6,0
Řecko	18,9	7,0	30,2	5,9	10,4	3,8	4,2	2,4	8,6
Slovinsko	19,1	7,0	28,8	1,5	15,6	4,0	9,4	0,8	4,3
Španělsko	20,3	6,9	35,0	2,2	10,5	2,7	6,4	1,1	9,3
Itálie	20,4	7,0	35,4	3,9	11,9	2,2	5,8	0,7	5,0
Česká republika	23,5	5,6	26,8	2,0	11,1	4,6	10,6	0,5	5,1
Malta	24,0	8,3	19,8	3,0	16,6	2,9	10,1	1,2	7,1
Estonsko	25,3	5,5	35,1	2,6	10,0	5,5	6,4	1,3	3,1
Maďarsko	26,2	5,0	24,1	4,1	14,1	6,5	8,5	0,8	3,2
Polsko	28,0	4,6	36,0	4,6	8,1	4,8	6,3	1,3	1,7
Slovensko	30,1	6,1	28,0	3,1	9,2	4,7	6,6	0,9	4,8
Lotyšsko	32,3	7,3	22,3	3,7	10,9	5,8	6,3	1,4	5,3
Bulharsko	35,3	3,1	37,7	4,3	5,0	4,6	2,9	0,5	3,6
Litva	37,3	7,9	23,1	4,7	8,1	4,6	4,3	1,1	4,6
Rumunsko	50,0	6,2	19,4	3,8	6,5	4,9	4,2	0,8	1,1

Shrnutí, dotazy

- Stagnace vydání domácností v roce 2010
 - Nezbytné výdaje (potravin, nealkoholické nápoje + bydlení) = 40% rozpočtu české domácnosti
 - Mezi ostatními zeměmi EU se po Slovinsku nejvíce blížíme vyspělým evropským zemím.
- Další informace naleznete na <http://www.czso.cz/csu/edicniplan.nsf/aktual/ep-3#30>
- Prostor pro dotazy ...

DĚKUJEME ZA POZORNOST

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD

Na padesátém 81, 100 82 Praha 10

www.czso.cz